

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS

2025-03- Nr. 141-P-5
Vilnius

5. SVARSTYTA. 2024 m. lapkričio 12 d. valstybinio audito ataskaita Nr. ATA-2 „VšĮ CPO LT veikla vykdant viešuosius pirkimus“.

<...>

NUTARTA:

Įvertinus 2024 m. lapkričio 12 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. ATA-2 „VšĮ CPO LT veikla vykdant viešuosius pirkimus“ (toliau – Ataskaita) pateiktus Valstybės kontrolės atlikto audito rezultatus, siekiant didinti viešųjų pirkimų sistemos efektyvumą per tolesnę pirkimų centralizavimo plėtrą bei VšĮ CPO LT, kaip nacionalinio viešųjų pirkimų vykdymo kompetencijų centro, teikiamą naudą, rekomenduoti:

1. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai:

1.1. Atsižvelgiant į tai, kad valstybės mastu nėra viešųjų pirkimų centralizavimo strategijos ir vizijos, kurioje būtų apibrėžta, kokios problemos viešuosiuose pirkimuose šiuo metu yra vis dar aktualios ir turėtų būti sprendžiamos ateityje pirkimų centralizavimo per centrinės perkančiąsias organizacijas būdu, kartu su VšĮ CPO LT ir Viešųjų pirkimų tarnybos atstovais įvertinti, ar šiuo metu viešųjų pirkimų kokybei, vykdomų procesų efektyvumui, pirkimų centralizavimo eigai, pirkimų centralizavimu kuriamos ir siektinos vertės įvertinimui nustatyti kokybiniai rodikliai yra pakankami. Nustačius poreikį, stebėti naujus kokybinius rodiklius, juos analizuoti kasmet rengiant viešųjų pirkimų centralizavimo eigos ataskaitą ir kitus susijusius dokumentus.

1.2. Atsižvelgiant į tai, kad Valstybės kontrolės pateiktą rekomendaciją pakeisti veiklą ir atsakomybių pasiskirstymą tarp VšĮ CPO LT ir perkančiųjų organizacijų, užtikrinant, kad VšĮ CPO LT atliktų tas viešųjų pirkimų veiklas, kurioms reikalingos viešųjų pirkimų kompetencijos, planuojama realizuoti iki 2025 m. IV ketv. parengiant centralizuotų ir pagal pavedimus vykdomų viešųjų pirkimų taisykles, tačiau pabrėžiant, kad siekiant didinti viešųjų pirkimų centralizavimo kuriamą pridėtinę vertę, VšĮ CPO LT turėtų plėsti savo, kaip nacionalinio viešųjų pirkimų vykdymo kompetencijų centro, veiklą didesne apimtimi, pirkimo procese perimant kuo daugiau atsakomybių iš perkančiųjų organizacijų, kas galėtų padidinti centralizuotų viešųjų pirkimų patrauklumą, įvertinti, kokias dar papildomas funkcijas be Ataskaitoje nurodytųjų galėtų vykdyti VšĮ CPO LT, ir atitinkamai tikslinti rengiamą minėtų taisyklių projektą.

1.3. Įvertinus Ataskaitoje Valstybės kontrolės iškeltą klausimą dėl VšĮ CPO LT teisinės formos, nes pagal nuo 2024 m. gegužės 1 d. įsigaliojusias pakeisto Viešųjų įstaigų įstatymo nuostatas valstybė gali būti steigėja, savininkė ar dalininkė tik tokių viešųjų įstaigų, kurios teikia viešąsias paslaugas ir (arba) turi viešojo administravimo įgaliojimus, o pagal esamą reglamentavimą VšĮ CPO LT vykdoma centralizuota viešųjų pirkimų veikla priskirtina vidaus administravimo funkcijai, dėl ko ši institucija negali būti viešąja įstaiga, tuo pačiu akcentuojant VšĮ CPO LT vykdomos veiklos specifiką, (t. y. iš vienos pusės vykdant Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų atitinkamų teisės aktų pagrindu valstybės deleguotą funkciją – vykdyti nacionalinės centrinės perkančiosios organizacijos veiklą, paremtą Viešųjų pirkimų įstatymo 82 straipsnio 2 dalyje perkančiosioms organizacijoms nustatyta pareiga vykdyti pirkimus per šios institucijos centralizuotų viešųjų pirkimų katalogą (išskyrus tam tikras išimtis), iš kitos pusės vykdant savo esme pelno siekimu pagrįstą savarankišką ekonominę veiklą ir teikiant su pirkimų vykdymu susijusias mokamas paslaugas tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek tiekėjams pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos tvirtinamus įkainius), įvertinti, pasitelkiant Vidaus reikalų ir

Finansų ministerijas, kokia teisinė forma būtų tinkamiausia vykdomai veiklai, ir, priėmus šiuo klausimu atitinkamus sprendimus, nustatyti tinkamą šios institucijos finansavimo modelį.

1.4. Atsižvelgiant į Ataskaitoje Valstybės kontrolės pateiktą pastabą, kad VŠĮ CPO LT paslaugų įkainių taikymo atveju turėtų būti užtikrintas vienodas šių įkainių taikymas visoms perkančiosioms organizacijoms, sprendžiant klausimus dėl VŠĮ CPO LT finansavimo modelio ir siekiant užtikrinti tinkamą viešųjų finansų atsekamumą, atkreipti dėmesį į tai, kad pirkimų planavimas ir vykdymas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų vardu turėtų būti vykdomas ir apskaitomas analogiškai kaip ir kitų VŠĮ CPO LT paslaugomis besinaudojančių perkančiųjų organizacijų atveju.

1.5. Atsižvelgiant į tai, kad Audito komitetas, 2024 m. birželio 26 d. posėdyje apsvaustęs Valstybės kontrolės atlikto 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų investicijų 2022–2023 m. laikotarpio audito rezultatus, kuriais konstatuota, kad nustatytas bendras klaidų lygis yra didžiausias per visą laikotarpį, kiek Valstybės kontrolė atlieka tokius auditus, ir siekia 4,92 proc., dėl ko po šio audito rezultatų atlikta korekcinų veiksmų suma sudarė 40,56 mln. Eur (iš jų 38 mln. Eur valstybės biudžeto lėšos), protokoliniu nutarimu Nr. 14-P-16 jau buvo kreipęsis į įvairias atsakingas institucijas, įskaitant ir Ekonomikos ir inovacijų ministeriją bei VŠĮ CPO LT, su rekomendacijomis nedelsiant imtis atitinkamų priemonių, siekiant eliminuoti rizikas dėl galimų klaidų vykdant viešųjų pirkimų procedūras, taip pat atsižvelgiant į Ataskaitoje pateiktus pastebėjimus dėl poreikio tobulinti VŠĮ CPO LT veiklos procesus, įvertinti, ar užtikrinamas VŠĮ CPO LT valdymo efektyvumas bei šiai institucijai nustatytų strateginių tikslų pasiekimas.

2. Atsižvelgiant į Ataskaitoje Valstybės kontrolės pateiktą rekomendaciją dėl tobulintinos VŠĮ CPO LT, kaip nacionalinio viešųjų pirkimų vykdymo kompetencijų centro, veiklos, siekiant įgyvendinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, kaip VŠĮ CPO LT steigėjos, šiai institucijai nustatytą strateginį tikslą – užtikrinti profesionalius, konkurencingus ir strateginius valstybės tikslus įgyvendinančius pirkimus, plečiant pirkimų centralizavimą – ir paskatinti kuo daugiau tiek perkančiųjų organizacijų, tiek tiekėjų naudotis VŠĮ CPO LT paslaugomis, VŠĮ CPO LT imtis didesnio proaktyvumo vykdant kasdienę veiklą: tobulinant vidaus tvarkas bei procesus, renkant informaciją apie esamų ir būsimų klientų lūkesčius, pagal nustatytus klientų poreikius savalaikiai pritaikant ir plečiant siūlomų paslaugų spektrą, dalyvaujant sudarytų pirkimų sutarčių vykdymo monitoringo procese, ypač tais atvejais, kai identifikuojami tam tikri su šių sutarčių įgyvendinimu susiję trūkumai, laiku reaguojant į perkančiųjų organizacijų pateiktus skundus dėl nepatikimų tiekėjų ir imantis kitų atitinkamų priemonių.

3. Informuoti raštu Audito komitetą apie šio protokolinio nutarimo 1 – 2 punktų įgyvendinimą / pasirengimą įgyvendinti (t. y. atliktus / numatomus atlikti darbus, jų eigą, planus, terminus, įskaitant kitą susijusią svarbią informaciją) iki 2025 m. balandžio 25 d.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 0, susilaikė – 0.

Posėdžio pirmininkas

Artūras Skardžius

Posėdžio sekretorė

Eglė Šukytė